

Ára 1200 korona

HAJDUFÖLD

24. év május 23.

PÉNTEK

Debreczen, VI. évf. (118.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 30000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1200 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MINÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Amen.

Élet vagy halál?

Magyarországnak beteg szívében új választásokra készülődnek: Budapest magyarjai utolsó küzdelembe mennek. Az egyedül építő nemzeti eszme vívja meg rettenetes harcát a siber-autóknak száguldozó defetizmus visszataszító csapatjával, melynek tömött és szívós soraiban a nemzetköziség sőpredéke indul pusztító hadjáratra, hogy az erkölcsi züllés lassu forradalmával befejezze azt a romboló munkát, melyet évtizedekkel ezelőtt megkezdett. Ennek a sőpredék-hadnak kifogyhatatlan tréje: a nagybank már megfuvatta az üres jelszavak trombitáit és halált kiáltott arra az irányzatra, mely pár esztendővel ezelőtt sikerrel fogott a fertőtlenítés és nagytakarítás herkulési munkájához.

Budapest sorsa — a magyar nemzet sorsa. Az elkövetkező választások eredményei egy nemzet életéről vagy haláláról döntenek. Hogyha a keresztyén és nemzeti irányzat elbukik, akkor a siber-autóknak halálohanása elgázolja a vergődő nemzet életrehozását és államvallásában emeli azt az idegen szellemét, melynek bazilikája a Szabadság-téren büszkélkedik egy haldokló nemzet fővárosának erkölcsi romjai fölött.

Ezt a szomorú valóságot ma minden magyar embernek meg kell értenie és egy szívvel, egy lélekkel kell sorakoznia Wolff Karolyéknak egyedül magyar községi táborába. *Ide kell kapcsolódnia annak a kormányknak is, mely szandálást hirdet és uton ufelel hirdeti a feltámadás gondolatát.*

A zsidó liberálizmus esetleges diadala a föltétlen bukást jelentené. Meghonosítaná a parlamenti szélsőbaloldali fertőzött eszmévilágot, közéletiag szentesitené a becstelen eszközökkel dolgozó csatornasajtó bűnös harcmodorát és erkölcsi törvényt emelné azt a dekadenciát, amit ma még a sakterkéses kávéházak és az Oroskovicsnék hálozobái rejtegetnek.

Minden magyar szív készülődjek tehát a nagy háborúra, mely győzelem esetén fel fogja emelni a magyar fővárost arra a magaslatra, ahol moocsoktalan tisztaságban áll a királyi vár, az örök szépség és történelmi becsület keresztyén városrésze, ahonnan szépnek és tisztának látjuk a várost, melynek tulsó oldalán a nemzetközi sőpredék bontogatja vérvörös zászlaját, a magyarok vérebe megmártott szégyenrongyot — egy élniakaró nemzet végleges megsemmisítésére.

A vámtarifa vitája a nemzetgyűlésen Bud János közlelmzésügyi miniszter tájékoztatta a nemzetgyűlést a kormány gabonavásárlásairól

A nemzetgyűlés mai ülését negyed tizenkettőkor nyitotta meg Sztotovszky elnök. Áttérnek a vámtarifáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Rupert Rezső: Hibás a vámtarifa kiindulása, mert inkább védi a kereskedelmet, mint a mezőgazdaságot. Már pedig Magyarországon

a mezőgazdasági érdekeltségek megvédése a legfontosabb.

Hibáz utja, hogy a kormány újabb védelemben részesíti azokat a vállalatokat, amelyek amugy is milliárdos nyereségekre tettek szert. A javaslatot nem fogadja el.

Beck Lajos, Dénes István és Sándor Pál nincsenek jelen.

Nagy Vince fejtegeti ezután, hogy teljes vámentességre kellene áttérni. Ő is szükségesnek tart bizonyos vámvédelmet, de csak átmeneti időre.

A javaslat alapján szerződést nem lehet kötni. A javaslat nem szolgálja az iparfejlesztés érdekeit és így azt nem fogadja el.

Pakols József a javaslat egyes rendelkezéseit kifogásolja. A javaslat nem tördök azokkal, akik a védelemre leginkább rászorulnak, ellenben védi a nagytőkét. A súlyos vámtételek tönkreteszik a kézműipart. A javaslatot nem fogadja el.

A közlelmzési miniszter a kormány gabonavásárlásairól.

Ezután Bud János közlelmzési miniszter válaszol Farkas Tibornak a gabonavásárlások ügyében előterjesztett interpellációjára.

Beszéde elején rámutat arra, hogy az ellátásra szoruló száma csökkent a legutolsó évben kilencezer egyénre, ezeknek ellátására mintegy huszonkilenc vagon gabonára volt szükség. A szükséges mennyiség ebben az évben ismét csökkent, mert a tisztviselők kedvezményes ellátását fokozatosan megszüntették. Az őrlési adóból ebben a gazdasági évben mintegy tízezer vagon gyűlt be.

A kontingentálásból négyezer vagon, a kereskedelmi őrlésből hat ezer vagon gabona folyt be.

A második forrás volt a kivélti illeték, amely hatvanöt kilogramm volt mázsánként. Ezt az illetéket fokozatosan 10 kgra szállítottak le. A többi szükségletet vásárlás útján fedezték.

Tizenkétezer vagon búzát vásárolt a kormány.

Ez összesen harmincezer vagon. A nyár folyamán azonban hétezer vagon búzát eladtunk Svájcnak. Az őrlési adóból ezenkívül az állam négyezer vagon rozshoz jutott. Ezen az alapon négyezer vagon állami és

nyolcezer vagon szabad rozskészletet adtunk el

Az államtól hatvan milliárdot vett igénybe az üzlet lebonyolítása. Az egész forgalom körülbelül hatszázmilliárd volt. A külföldi devizákból

begyűlt kilencvenöt millió svájci frank.

Végül az angol font kölcsönre tér

Tárgyalások a kölcsön elhelyezéséről Angol és amerikai bankcsoportokkal tárgyal a kormány

Budapest, május 22. A MTI jelenti: A magyar kormány angol és amerikai bankcsoportokkal érintkezésben áll

a 250 millió aranykoronás kölcsön elhelyezése céljából.

át. A kölcsön összege hatszázezer, azonkívül százezer angol font. A budapesti bankok súlyos követeléseket támasztottak ezzel kapcsolatban,

monopolizálni akarták a gabona forgalmat,

ő ellenben ezeket a követeléseket nem teljesítette, mert *nem volt hajlandó nagy gazdasági érdekeket egyeseknek kiszolgáltatni.*

A Ház a miniszter válaszát tudomásul vette.

Az ülés 2 órakor véget ért.

Orosz felvonulás az oláhok ellen

Bukarestből jelentik: Körülbelül három hete, hogy Bécsben az orosz-oláh tárgyalások megszakadtak. Ennek oka az volt, hogy a szovjetdelegáció az értekezleten újra felvetette a besszarábiai kérdést.

A Viiterul azt írja, hogy az oroszok megkezdték felvonulásukat a Miholov—Zsitomir—odesszai vonalon is.

Eddig komolyabb határcidens nem történt. Epen ezért az oláh diplomáciai körökben nem tartják valószínűnek, hogy az orosz hadsereg felvonulása csupán demonstratív jellegű.

Oláhország súlyos válságban

A Hajdúföld munkatársának al kalma volt beszélgetést folytatni egy Erdélyből most érkezett magyar emberrel, akit az oláhok Szatmárról most utasítottak ki és aki igen érdekes dolgokat mondott el a besszarábiai háborus készülődésekről és ezzel kapcsolatban az oláhországi, valamint az erdélyi közállapotokról, amelyek hirtelen igen rosszra fordultak.

A háboru előszele már érezhető az egész Oláhországban — mondotta informátorunk.

A kiutasítások napról napra szaporodnak.

A kiutasítottaknak el kell kótya vetyélniök mindenüket és 24 óra alatt távoznok kell Oláhországból.

Igen szigorú intézkedéseket léptettek életbe az utóbbi időben az utazások terén.

Mintegy négy öt nap óta utazási engedély nélkül — Erdély bizonyos részein —

senkinek sem szabad egyik városból a másikba utazni hosszabb időre.

Ennek közvetlen oka az, hogy az oláhok nagy csapatellátásokat végeztek Besszarábia felé. Különösen a magyarokból álló ezredeket viszik a besszarábiai határra.

— A helyzetet rendkívül súlyossá

teszi a szinte elviselhetetlen

munkanélküliség,

amely különösen a regátban igen nagy. Az Erdélyből régebben ideözönlött munkásokat csapástusul küldik haza az oláhok. A regátbeli gyárak legnagyobb részben állanak, a munkások munka nélkül vannak s emiatt igen nagy közöttük az elkeseredés.

A kereseti lehetőség sem a regátban, sem Erdélyben nem kínálkozik. Emellett

Igen nagy a pénzhány is.

Az oláh kormány legutóbb szigoruan megtiltotta, hogy a határon leut vagy idegen valutát bárki is kiviessen. A határállomásokon az utasokat a legszigorubb vizsgálatnak vetik alá és azt, aki pénzt akar kicsempészni, szigoruan megbüntetik. Érdekes felemlíteni, hogy érthetetlen okból nagyobb összegben magyar pénz sem engednek bevinni Oláhországba. A kisebb címleteket egyszerűen eltépik, a nagyobb címleteket pedig letétbe kell helyezni a határállomáson s ezeket csak akkor kapja meg az utas, ha visszafelé jön.

Erdélyben a helyzetet általában nagyon súlyosnak tartják, mert nem hiszik, hogy „Mare Romania” a mai formájában tudja élni a jelenlegi válságot.

Szeged tiltakozik a szökevények hazajövele ellen

Szegedről jelentik: A szegedi keresztény alakulatok elnökségei vasárnap délután a *Keresztény Otthon*-ban jöttek össze, hogy a hazaáru emigránsok intézményes hazajövele ellen tiltakozásukat fejezzék ki. A szegedi keresztény alakulatok elnöklő bizottsága csatlakozott és elfogadta a Katolikus Kőr azon határozatát, hogy az ország területéről kiszökött

emigránsok többé Magyarországra vissza ne jöhessenek.

Az elnöklő bizottság a határozatot írásba foglalva eljuttatja a főispán utján a felelős kormányhoz és Teleky Pál grófhhoz.

Vásáry tanácsnok eljárást indít a város ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nem mindennapi eset történt csütörtökön délelőtt a városi tanács ülésén. Ugyanis az állam, mint ismeretes, nem fizet semmiféle bért a város tulajdonát képező rendőrségi palota után, sőt még az abban levő lakások bérét sem akarja megfizetni. Miután a város kérésére a belügyminiszter négy év óta még csak nem is reflektál, Vásáry tanácsnok azt indítványozta, hogy forduljanak a lakáshivatalhoz és lakoltassák ki a rendőrségi palotában lakó rendőrfőtiszteket. A tanács ebbe nem akart belemenni, mire Vásáry felvetette azt a kérdést, hogy a palotában levő lakások után a város fizet-e kincstári haszonrészességet. Ekkor hirtelen kiderült, hogy a kincstári részesedés nincs befizetve évek óta. Vásáry tanácsnok erre — mint az adóhivatal vezetője — kijelentette, hogy

a város ellen megindítja az eljárást.

A kilakoltatás kérdésében a tanács nem hozott semmi érdemleges határozatot, csupán annyit, hogy ismét megkéri a belügyminisztert, hogy a lakbért utalja ki.

A város a MANSZ-nál rendel lepedőket

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírtuk már, hogy a város a szegényház részére lepedőket akar rendelni. Az ajánlatokat be is kérték és több beérkezett ajánlat közül a *Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége* által fenntartott szövődés volt a legelőnyösebb. A MANSZ szövődés ugyanis 440 méter vásznat hajlandó négy hét alatt 32.000 koronás méterenkinti árban leszállítani.

Miután a tanács a szakértők véleménye alapján megállapította, hogy a MANSZ által beküldött minta elsőrendű anyag.

elhatározta, hogy a lepedőket a MANSZ szövődésnél rendel meg s 15 millió korona előleget már ki is utalt a szövődésnek fonal beszerzésre.

A városi tanácsnak ez a határozata azt látszik bizonyítani, hogy végre a tanács is belátta, hogy a keresztény magyar asszonyok munkáját támogatni kell minden erővel, mert hiszen a város nemcsak nagy-szerű anyaghoz jut azáltal, hogy a MANSZ-nál szerzi be szükségletét, hanem egyszersmindt egy minden tekintetben arra érdemes nemzeti irányú vállalkozást támogat.

Sebészeti osztály az Augusztia szanatóriumban

Az orvosi fakultás átkarja venni az Augusztia szanatóriumot

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint a Hajdúföld értesül, a debreceni Tisza István egyetem orvosi fakultása elvi megállapodást kötött az Augusztia-szanatórium igazgatóságával arra nézve, hogy az Augusztia-szanatóriumban az orvosi kar és a szanatórium közösen

egy 50 ágyas sebészeti osztályt fog fenntartani.

A megállapodás szerint az orvosi kar, illetőleg belgyógyászati klinika 50 tuberkulotikus beteget utalhat be az Augusztia szanatóriumba és ezeket mindenkor felhasználhatja a tanítás céljára.

Ugyanakkor szó van arról is, hogy amint a pénzügyi helyzet meg-

engedi, az egyetem orvosi fakultása átveszi az egész Augusztia szanatóriumot. A város ugyanis

nem akarja acceptálni ezt a megállapodást

és átírt az Augusztia-szanatórium igazgatóságához, hogy a közös sebészeti osztály felállításába nem megy bele. Remény van azonban rá, hogy valamilyen formában később sikerül megegyezést létrehozni.

A városi tanács csütörtöki ülésén ennek a kérdésnek kapcsán foglalkozott a József kir. herceg szanatórium egyesületnek az addigi 10 milliós segély felemelése iránti kérelmével, azonban úgy határozott, hogy a segélyt nem emeli fel.

Két hónapra áthelyezik a Rákóczy-utcai piacot

Kikövezik a Rákóczy-utcat - június 1-től a Kossuth-utca végén lesz a piac

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes dolog, hogy a városi tanács már régebben elhatározta a Rákóczy-utcai piac kikövezését és az úgy ma már olyan stádiumban van, hogy június 1-én hozzá is kezdenek a munkálatokhoz. Ennek következtében szükségessé vált a Rákóczy-utcai piac áthelyezése.

A városi tanács csütörtökön foglalkozott ezzel a kérdéssel és úgy határozott, hogy a piacot

a Rákóczy-utcaról két hónapra a Kossuth-utcára helyezi át.

A Kossuth-utca páros oldalán, a Burgundia utca sarkától a Kossuth-utcai templomig a zöldség- és gyümölcsárúk fognak arusítani, míg

a páratlan oldalon a Kandia utca sarkától a templomig azok a termelők helyezkednek el, akik szekerrel árussítják a hagymát, burgonyát és a zöldséget. A gyümölcs piac a Kereskedő-Társulat iskolája előtti téren marad, azonban

a tejárusokat kivétel nélkül a Simonyi utcai tejpiacra helyezik át

és így a jövőben a Csapó-utcán nem lesz szabad tejet árulni.

A piacok rendezése kapcsán a városi tanács elhatározta, hogy a jövőben szigorúan ellenőriztetni fogja a piacokat és megakadályozza, hogy a termelők között kofák is arusíthassanak.

A vörös Lefkovic ugra a bíróság előtt feleit büneiért

Két rendbeli zsarolásért nyolc hónapi börtön A Kaszinó és Kereskedelmi Csarnok eikommunizálása

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hírhedt vörös Lefkovic Vilmos szocialdemokrata párttitkár, később politikai népbiztos, akit a proletárdiktatúra alatt elkövetett cselekményeiért össz büntetésésképen

tíz évi fegyházra ítélte a bíróság.

csütörtökön ugra a debreceni kir. törvényszék előtt állott, ahol három, még 1919-ben elkövetett zsarolásért vonták felelősségre. Lefkovic Vilmos büntetését a szegedi Csillag-börtönben tölti, onnan szállították a főtárgyalásra Debrecenbe. Könnyű nyári fegyverruha van rajta, a fogáság nem igen viselte meg, jól néz ki.

A főtárgyalást Lakatos Gábor tanácselnök vezette, a vádat Balogh István kir. ügyész képviselte, míg Lefkovic védelmét természetesen Györki Imre Debrecen I. kerületének vörös-székfős elvtárs képviselője látta el.

A kir. ügyészség

három rendbeli zsarolás büntetésével vádolja.

Ugyanis Lefkovic indítványára több munkás jelent meg 1919 februárjában, illetőleg március elején a debreceni Kaszinóban, sőt később maga Lefkovic is megjelent s a Kaszinó két szobáját

erőszakkal lefoglalták

a pénzügyi tisztviselők szakszervezete részére. Majd a Kereskedelmi Csarnokban jelent meg Lefkovic

50-60 munkás kíséretében s kényszerítették a Csarnokot, hogy a nyomdászszakszervezet számára adjon át helyiségeket.

Lefkovic szokásához híven mindenütt

a legnagyobb terrorral lépett fel s börtönnel, öléssel fenyegette

szokat, akik ellenszolgálnak. Lefkovic a főtárgyaláson igyekezett kimagyarozni, szépíteni a helyiségek erőszakos elkommunizálását, s csak a régi korcsmahelyiségek helyett akart jobb helyiséget szerezni a szakszervezeteknek, különösen a szellemi munkás szakszervezeteknek.

A bíróság kiballagatta Petzkó Szokolay Ernőt, a Kaszinó akkori igazgatóját, Kapusi János nyomdászt, Berzöffy Vincét, akik terhelőleg vallottak a vörös Lefkovicra, majd dr. Komlóssy Imre, Gábor Dezső, Berényi Gábor és Jónás Mór vallomását olvasták fel.

A perbeszéd után a bíróság kihirdette ítéletét, melyszerint Lefkovicot két rendbeli zsarolás büntette miatt

nyolc hónapi börtönrre ítélte.

Egy rendbeli zsarolás vádjára alól, amit a Kaszinó szolgálóinak fizetésének erőszakos kiutalása miatt emeltek ellene — felemeltette a bíróság.

Az ügyész súlyosbításért, a védő felmentésért, illetőleg enyhítésért felelősséget.

A honvédség országos sportversenyei

(A Hajdúföld tudósítójától.) A m. kir. honvédség ezen a nyáron a következő országos sportversenyeket tartja meg:

Május 23, 24 és 25-én országos honvédségi vívóverseny, kard és tőr egyéni verseny Budapesten. Június 21-én és 22-én országos honvédségi atlétikai, csapat- és egyéni versenyek Budapesten. Június 23-án és 24-én országos honvédségi lövőverseny Budapesten. Június 29-én országos honvédségi ösztörtökön Balaton környékén. Július 24-én és 25-én honvédségi lovasmérkőzés Budapesten. Augusztus 16-án országos honvédségi kérekpárverseny Hajmáskér és Balatonúred között, majd augusztus 20-án bajnoki futballmérkőzés Budapesten, végül augusztus 24-én országos honvéd evezőverseny.

Békefi Remig halála

Hírt adott a Hajdúföld, hogy dr. Békefi Remig, a zirci, pilisi, pásztói és szentgotthardi egyesített ciszterci apátságok feje szerdán este nyolc órakor többnapos kinos szenvedés után kilehelte nemes lelkét. Az elhunyt apát 1858-ban született Hajmáskéren, Veszprém vármegyében. Középiskolai tanulmányai után a ciszterci rendbe lépett 1874-ben, amelynek 1881-ben felszentelt tagja lett. Tanári működését Pécsnél kezdte meg. 1893-ban a budapesti egyetemen a művelődéstörténet magántanára, 1899-ben pedig nyilvános rendes tanára lett.

Monumentális tudományos működését ekkor fejtette ki. Megírta „A pilisi apátság történetét”, „A pázdori apátság történetét”, „A pásztói apátság történetét”, másrészt pedig a magyar művelődéstörténet nagy monográfiát adta közre. Legfontosabbak ezek közül „Árpádok történelmünk és a veszprémi egyetem”, „Szent István király intelméi”, „A népköltés története Magyarországon 1540-ig”, „A Balaton környékének egyházi és várai a középkorban”, „A pécsi egyetem”, „A káptalani iskolák története 1540-ig”. Békefi minden munkái magyar művelődéstörténeti szempontból nélkülözhetetlen klasszikus értékek maradtak.

Nem kisebb érdeme, hogy tanítványai közül egész történetírói gárdát nevelt, amelyben ma a legkiválóbb nevek szerepelnek, mint Dézsi Lajos, Devény Ádorján, Dománovszky Sándor, Holub József, Hóman Balint, Pintér Jenő, Vargha Damján.

Mint apátnak történetileg legnagyobb érdeme, hogy a világháború és a bolsevizmus pusztító hulláma köztött meg tudta menteni rendjét. A fővárosban megalapítja a rendötödik középiskoláját, a Szent Imre-főgimnáziumot és a kelenföldi Nagyboldogasszony-plébániát. Halálával a régi Magyarország egyik legnagyobb tudós fiát veszítette el.

Az elhunyt Békefi Remig apát holttestét díszes koporsóba helyezve a ciszterciak egri templomában ravatalozták fel, ahonnan pénteken szállítják át a rend egri székházába. Itt Szmrecsányi Lajos egri érsek fog rekviziet pontifikálni, azután a koporsót Zircre szállítják, az apátság templomában ravatalozzák fel, ahonnan kedden reggel az apátság templom sírboltjába fogják végső nyugalomra helyezni.

Legelőcsöbök a Hajdúföld apróhirdetése

Öngyilkos lett, mert félt az éhhaláltól

(A Hajdúföld tudósítójától.) Botos Márton jómódu hajduböszörményi kis gazda öngyilkosságot követett el; a múlt nap hajnalban a magtárban egy borjúkötéllel felakasztotta magát a padlásletrára. Botos Martonon az utóbbi időben már az elmebetegség jelei mutatkoztak, állandóan azt hajtogatta, hogy nagy a nyomorúság, nem lehet kibírni, attól fél, hogy éhhalállal kell elpusztulnia s ezért inkább megvált az élettől. Botos most elkövette végzetes tetteit. Tragikus halála nagy részvétet keltett.

Főiskola

A debreceni Werbőczy Bajtársi Egyesület nagygyűlése. A debreceni egyetem Werbőczy Bajtársi Egyesülete május 24-én délután 3 órakor az egyesület hivatalos helyiségében rendkívüli nagygyűlést tart. A vezérség ezúton is felhívja a tagokat, hogy teljes számban és pontosan jelenjenek meg.

A SZEPHE pénteken este 8 órai kezdettel Péterfia-utcai helyiségében ülést tart, amelyen a székes-majális ügyét tárgyalják. Az ügy fontosságára való tekintettel az elnökség arra kéri az összes tisztviselőket és vezetőket, hogy fentti helyen és időben pontosan, teljes számban jelenjenek meg.

A MEFHOSz külföldi tanulmányúta. Budapesti jelentik: A MEFHOSz július 15-én tanulmány utat rendez Lengyelországon, Lettországon és Észtországon keresztül Finnországba. Meglátogatják a nagyobb városokat, kikötőket és fürdőket, résztvesznek a revali kulturkongresszuson és a dalosversenyen. Részvételi költség 30 dollár, 70 cseh korona és 200 ezer magyar korona. Jelentkezési határidő május 26.

Károly svéd királyi herceg köszönete az egyetemi mensának

(A Hajdúföld tudósítójától.) Károly svéd kir. herceg abból az alkalomból, hogy a mensa academica emléktáblát emelt XII. Károly svéd királynak, a következő levelet intézte dr. Láng Nándor egyetemi professzorhoz, a mensa elnökéhez:

„Professzor ur! A budapesti svéd követ jelentette nekem, hogy Ön a mensán étkező diákok és diák kisasszonyok nevében azt a házat, amelyben hősi királyunk, XII. Károly Törökországból Stralsundba tett lovaglása közben Debrecenben megpihent, emléktáblával jelölte meg, emlékeztetőül nemcsak erre a királyra, hanem — és erről megindultsággal értesültünk — a Svéd Vörös Kereszt igénytelen munkája is, amelyet a világháborútól előidézett nyomor enyhítésére a debreceni egyetemi hallgatók érdekében kifejlesztett.

Öszintén köszönöm Önnek hálájuk e szép bizonyítékát és kérem, hogy az összes érdekelt hallgatóknak és hallgatónőknek mélyen érzett hálámat kifejezze. Károly, svéd kir. herceg. Baró E. Stjernstedt“.

SZIREK ANDRÁS

uri- és egyenruha szabó
SZENT ANNA UTCA 1.
Egyenruházati cikkek és szövetek raktára

A református egyház csak a sáros-pataki jogakadémiát tartja fenn

Véget ért az egyetemes konvent tanácskozása -- A papi özvegyek nyugdíj ügye

Budapestről jelentik: Szerdán befejezte ezidei konventi tanácskozását a református egyházegyetem, egy nappal előbb, mint eredetileg tervezve volt.

A lelkeszi nyugdíjak tárgyalásánál az előadó bejelentette, hogy a nyugdíjintézet békebeli nyolcmillió aranykorona vagyona ma mindössze tízezer aranykoronát képvisel, ezzel szemben az igényjogosultak száma mintegy ötszáz és a többi között a lelkészözvegyek évi 140-160 ezer korona nyugdíjat kapnak.

A jogakadémiák kérdésében bele nyugodott a konvent abba a kényszerű megoldásba, hogy a sáros-pataki jogakadémiát és a Hódmezővásárhelyre költözött máramaroszigeti jogakadémiát egyelőre szüneteltetni kell, anyagiak hiánya, az utóbbit a megszállítás miatt.

Működésben csupán a kecskeméti intézet marad

„magyarországi református konventi jogakadémia“ címmel.

Szótartották a konventben azt a fonák helyzetet, hogy a protestáns tábori püspök, Soltész Elemér, noha már második esztendeje ki van nevezve, még mindig nem volt képes hivatalába iktatni magát, mert —

nincs paróklája.

A kormány eddig lakást sem tudott neki biztosítani és így egyik szükséglakásból a másikba megy, családja pedig Debrecenben el ugyanilyen okok miatt.

A középiskolai reform tekintetében nyomatékosan rámutatott a konvent arra, hogy saját intézeteiben az új iskolatípusok megállapításának jogát már csak azért is a

maga számára kell fenntartani,

mert az államsegélyek hovatovább egészen alárendelt jelentőségűekké zsugorodnak.

A perui és chilei partok mentén

Az erdők zónája - Talcahuano Chile hadikikötője

(A Hajdúföld tudósítójától.) Valparaisot 1906-ban a földrengés s az azt követő tűzvész ugyszólván teljesen elpusztította. Mai palotái egészen újak s az egykori Valparaiso, a földrengést és a tűzvészt átélő városrész csak egy töredéke a városnak s ma a legszegényebb negyede is.

Valparaisonak nagy hibája, hogy alig van lapályos területe s a tengeről mesterséges feltöltéssel ilyen területeket elhódítani nem lehet, mert a tenger közvetlenül a partok mellett hirtelen mély már. Ennek következtében a természetadta kis síkon hegyén hátán van minden. Kikötő, raktárak, vasuti állomás, sínparók.

A forgalom Valparaisóban

Tulajdonképpen egy széles utca van itt, a kikötő egész hosszában, melynek város felőli részén járda, azután a városi villamos, majd az állami vasút, köztük a fővárosi expressz sínparjai s végül autótutak s raktárak, a tenger felőli részen pedig a raktárak hajóoldalai terjeszkednek. Valósággal életveszélyes a sok közlekedési eszközön átvergődni s nincs annyi hely sem, hogy a gyalog partraszálló utasok számára egy magas hidat építsenek, mely a vágányokon átvezessen a gyalogjáróra.

A város többi része hullámos hegynek fel, hegynek le. A magasabban fekvő városrészekbe kanyargós utak vezetnek, de a gyalogos számtalan számtalan liften, siklon és drótkötélvasúton mehet fel egyenesen a magaslatokra.

Igen szép a kilátás, amint egy ilyen sikló felfelé halad. A város és a kikötő a sok szép horgonyzó hajóval mindig alacsonyabbról, végül

valósággal madártávlatból tűnik elénk.

Az őrlök tavasz hazája.

Valparaisóban már évente 400 milliméter eső is esik (de csak télen) s így növényzetét a félsivatagi kaktusz fajtákon kívül más lombdús s fenyőfajták, de főleg pálmák s az ausztráliai ide importált Eucalyptos képviselik. Ez utóbbi igen jól bevált közép Chile erdőten vidékein s hol ezelőtt kopár letarolt hegyek meredtek, ott ma szépen sorjában ültetett Eucalyptosok fehér törzsű sötétzöld lombkoronájú fája díszelnek.

Valparaiso klímája örökös tavaszi klíma, a nyári hőséget enyhíti a tenger s télen csak az északi viharok idején esik meg, hogy a hőmérő aláüled. Talaja azonban veszedelmes. Igen sokszor mozdul meg s kisebb földrengést majdnem minden hónapban átél a város s bizony nem egyszer halálos áldozatot is követel a mozgó föld.

Chile hadikikötője

Valparaiso után Talcahuanoig (olv. Talcahuano) a vidék félsivatag jellege rohamosan tűnik s Chile hadikikötőjében már remek erdőknél pihen meg az utas vagyakozó szeme. Ecuador köztársaság őserdői után többet ut után itt látni megint erdőt, igazi lombos fákat. Talcahuano az Altos de Tumbes keskeny derékszőgben a tengerbenyúló földszávon épült s a város keleti része a nyílt óceánra néz. Az öblöt északról a Quiriquina (olv. Virikina) sziget zárja el s így a belső öblöbe egy keskenyebb távoli s egy a partközébelben lévő szélesebb vízi kapu lehet bajtani. Ugy hadi, mint orografiai tekintetből elsőrangú kikötő. Kivéve néhány uton levő hadihajót,

az egész chilei flottát benne találjuk az öblökben. Óriási különbség az északi államok flottájához képest. Ecuadornak egyetlen hadihajója van s annak sem működnek a gépei.

Peru már holmi kimustrált öreg hajókkal feszeng Callao-ban s miután hallottam az ágyú diszolvéseket (valami generális tett épen látogatást a főhajón, fel kell tételeznem, hogy hajóikon ágyúk is vannak. Itt azonban a legmodernebb, a legújabb típusu hadihajók, tengeralttjárók, gyors cirkálók s mindenféle páncélos szörnyetegek árulják el Chile hadieréjét. Ezek nem Potemkin falvak. Tudják ezt mind jól a nyugati államok s igyekeznek barátságos lábon élni Chilével. Chile a nyugati államok Angliája s politikájában szintén angolos elveket követ.

Matolay Tibor.

A litván köztársaság nagy botránya

Varsóból jelentik: Kovnából érkezett jelentések szerint a litvai köztársaságot roppant skandalum tartja izgalomban. Ebbe a skandalumba a köztársaság legmagasabb méltóságai, sőt maga a köztársasági elnök is bele van keverve.

A rendőrhatalóság ugyanis egy titkos „szalón“-ról kapott hírt, amelyben spiritista szeanszok trügye alatt orgiákat üztek.

A rendőrség a kapott jelentések alapján a szalónba behatolt és a vendégek között volt a köztársasági elnök, a miniszterelnök, és több miniszter.

A szokatlan minisztertanács érthető módon országos skandalummá nőtte ki magát.

A tisztviselők fizetésrendezése

Budapestről jelentik: A közalkalmazottak fizetésrendezésével kapcsolatban Sétly Antal igazságügyi államtitkár, a KANSz ügyvezető elnöke a következőket mondotta:

A közalkalmazottak a már nyilvánosságra került tervezetet nem tartják kielégítőnek, amely szerint

28-72%-ig terjedne az aranyparitású rendezés.

A természetbeni ellátást Budapesten átlag 31 aranykoronára értékeljük és ennek nem felel meg a fizetésrendezés által nyerendő az a csekély többlet, amit a kormány adni akar. A KANSz még egy utolsó előterjesztést tesz a kormánynak, amelyben felhívja a figyelmét arra, hogy azt

a 85%-os rendezést fogadja el alapul.

amit a KANSz a különböző memorandumokban kért. A péntek délután tartandó minisztertanács valószínűleg dönteni fog ebben a kérdésben. Az a rendelkezés, amit a kormány most július 1-én életbeléptet, 1925 július 1-ig marad változatlan. A következő költségvetés elkészítésénél új számításokat kell majd eszközölni.

Amennyiben az elbocsátandó 10 ezer alkalmazott között az állami üzemekből elbocsájtandók is bevonásra kerülnek, úgy ez a szám

nem érinti túlságosan a tisztviselői kart.

Értesülésünk szerint a pénzügyi kormányzat teljesen befejezte a közalkalmazottak fizetésrendezésére vonatkozó előmunkálatait, a pontos számítások már megtörténtek, úgy, hogy a péntek délutáni minisztertanács végleg dönthet e kérdésben.

Megjelent!

Megjelent!

TAMÁSSY LÁSZLÓ

Keletmagyarországi Sportévkönyve

Minden sportembernek nélkülözhetetlen!!!

Ára 14,000 K

Kapható minden könyvkereskedésben és újságárúsnál.

HIREM

1924 május 23. (Péntek)
Prot.: Dezső. Kath.: Dezső.

1877 Románia függetlenségének proklamálása

1618 A csehék felkelnek Thurn Mátyás vezérlete alatt. Három császári tanácsost kidobnak a Hradsin ablakain. Amire megkezdődik a harmincéves háború

Időjárás: Hazánkban is voltak jobbra kisebb helyi zivatarok. A hőmérséklet nem változott lényegesen. A maximum 29 C több helyütt.

Időjelöllet: Tulnyomólag száraz idő várható helyi zivatarokkal és lassu hőszűléssel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 9-11-ig, d. u. 3-7-ig.

Csokonai-színház este 8 órakor Három a kis lány D) bérlet.

Vígyszínház: Messalina
Apolló: Mai lányok.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszaru, Murakózy, Magyar Korona, Nádor, Csokonai Arany János.

A Kormányzó Mohácson. Mohácsról jelentik: Frigyes főherceg Vizalakon 140 hold földet ajánlott fel vitézi telek céljaira, amit Horváth tábornok, Deák Ferenc, Deák Máté, Aradi és Takaró vitézek között osztottak fel, akiknek a vitézi telekbe való beiktatása május 30-án történik meg. A beiktatást maga nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója fogja végezni.

A MANSZ küldöttsége a főispánnál. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja részéről Ollinger Béláné, Fráter Erzsébet, dr. Szabó Mihályné és Ferenczy Gyuláné vezetése alatt egy küldöttség kereste fel Hadházy Zsigmond főispánt és közbenjárását kérte az irányban, hogy a nagyerdei villamos végállomásának az egyetemi klinikáig való kihelyezése minél előbb megtörténjen. A főispán legmesszebbmenő pártfogását ígérte meg ebben az ügyben a küldöttség tagjainak. A MANSZ egyébként mint értesülünk, a villamos végállomás kihelyezése ügyében még ezen a héten küldöttségileg keresi fel dr. Magoss György polgármestert és Orsós Ferenc egyetemi rektort is.

„Messalina” ma a Vígyszínházban. „Mai lányok” az Apollóban.

— Jón! Fridericus Rex.

A debreceni egyetem a szegedi rektor temetésén. A szegedi egyetem minap tragikus körülmények között elhunyt rektor magnifikusának, Weszprémy Dezső orvosprofesszornak temetésén a debreceni egyetem is képviseltette magát és pedig dr. Kovács Andor ny. r. tanár által, aki — mint a másik két társ egyetem képviselői is, nevezetesen a budapesti egyetem részéről Kenyeres Balázs, a pécsi részéről Entz Géza professzorok — meleg szavakkal adott kifejezést az egyetem vestibulumában felállított ravatal mellett mondott mondott búcsuzójában a debreceni egyetem részvételének.

„Messalina” ma a Vígyszínházban. „Mai lányok” az Apollóban.

— Jón! Fridericus Rex.

A Kálmán-Szövetség közgyűlése. Budapestről jelentik: A Magyar Kálmán-Szövetség szerdán tartotta meg ezévi közgyűlését Bernáth István egyetemi tanár elnökletével a magyar református élet kiválóságainak jelenlétében. Bernáth István elnöki megnyitása után elhatározták, hogy az évi tagsági díjat 1 aranykoronában állapítják meg, valamint hogy a nemzeti ujjászületés megteremtése céljából közösenként szervezik a szövetséget.

Papp-Váry Elemérné emlékünnepe Kisujszálláson. A MANSZ kisujszállási osztálya május 24-én este 8 órakor a Városi Vigadóban néhai Papp-Váry Elemérné a magyar „Hiszekegy” költőnője sírmlékének céljaira kegyeletos emlékünnepeket rendez szép és nagyszabású műsor keretében. Az estélyen előadják Török Imre, a hevesnagysági egyházmegye ref. esperesének „Magyar sors” című drámai költeményét.

Meghalt Lukács Adolf egyetemi tanár. Lukács Adolf dr., a szegedi egyetem büntetőjog professzora 75 éves korában elhunyt. Lukács tanár a pécsi jogakadémiáról a pécsi iféls táblához került, majd 1894-ben a kolozsvári egyetemre nevezték ki. Főművei a bűnvádi per egyes szakaszait világították meg.

Az utcaseprők fizetésrendezése. A városi tanács csütörtöki ülésén elhatározta, hogy az utcaseprők fizetését május 1-től visszamenőleg felemeli. Így egy nyugdíjogosult utcaseprőnek a havi fizetése 550 ezer korona lesz.

A gardák szénkéreg beszerzése. A Magyar Szénkéreggyár Részvénytársaság balatonedericsi gyártelepe teljes üzembe lépett, ennek folytán már jelenleg is számottevő készlettel rendelkezik. A szénkéreg eladását, a gyár megbízásából, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete intézi, mely a megrendeléseket részére haladéktalanul szállítja. Rendelések közvetlenül a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez (Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 29. sz.) intézendők.

Kisül a fű a Hortobágyon. Magoss György polgármester szerdán a Hortobágyon járt, ahol megtekintette a legelőket és az állatállományt. A tanácsülésen elmondott beszámolója szerint a hortobágyi legelőkön ismét kezd kistülni a fű s így nagy szükség volna már az esőre. Az állatállomány azonban egyszerű állapotban van, az összes gulyák és ménesek igen szépek, úgy hogy ha a szárazság nem lesz tartós és a fű nem sül ki teljesen, minden tekintetben kielégítő lesz a helyzet a Hortobágyon.

Szerencsétlenség a párisi földalatti vasuton. Párisból jelentik: A párisi földalatti vasut egyik vonata ma délután belészaladt az előtte haladó vonatba. Több mint 40 ember megsebesült. A szerencsétlenséget a jelző készülék hiányos működése okozta.

Sáskairtas. A kormány rendeletet adott ki, amelyben miután nincs pénze sáskairtasra, ezt a fontos feladatot az egyes birtokosokra bizza. Ezentúl tehát nemcsak joga, de kötelessége is lesz minden birtokosnak a birtokán kártékonykodó sáskákat kiirtani, elpusztítani. Vajjon mikor fog elrendelni a magyar kormány egy — ilyen gyökeres intézkedést mindazon sáskák és egyéb élősködők ellen, amelyek — vagy ha úgy tetszik — akik olyan régen élősködnek a magyar vetéseken.

Rádió a föld körül. A Jávazszigeten levő malahári nagy szikratáviróállomás most minden este táviratot küld a Holland-Nyugatindianában fekvő Ciuracsoba. Ez annál figyelemre méltóbb, mert Ciuracsot Malahától 176 hosszúsági fok választja el, úgy, hogy ezek a helyek éppen a földgömb ellenkező pontjain fekszenek. Ciuracsoba a táviratokat nagyon jól megérti, de nem tud Malahárral közvetlenül érintkezni, mert a leadó állomása nem elég teljesítőképes.

Magyar zarándokok a pápa előtt. Rómából jelentik: A pápa fogadta a magyar zarándokokat, akiket Csernoch János bíboros hercegprímás vezetett a vatikáni magyar követ társaságában. Csernoch beszédet intézett a pápához, amelyre a szentatya válaszolva, megköszönte a hódolatot, majd megáldotta a zarándokokat.

Gépészfiukat felvesszünk. Jelentkezni lehet a Vígyszínház-mozgó irodájában.

Rendelet az illetékek megállapításáról. Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter újra megállapította az állandó összegű illetékeket, amelyek június elsején lépnek életbe. Az erre vonatkozó rendelet a Budapesti Közlöny pénteki számában jelenik meg.

Nagy kiállítás érte az előnyösen ismert Diskay Sándor fővárosi művészi fényképezőmestert (VII. Rákóczi-ut 74.) a múlt napokban. József Ferenc főherceg öfensége menyasszonyával megjelent műtermében és több felvételt rendelt. A felvételek olyan életképek és művészi kivitelűek voltak, hogy legteljesebb megelégedéssel fejezte ki a Felsőges mátkapár Diskay mesternek.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Nem hirdet leszállított és olcsó árakat,
mert ma már semmi sem olcsó, **de mindig legjobb minőségű** fűszert, csemegét és saját termésű borokat árusít
CSANAK JÓZSEF K. RT.
fűszer- és csemegekereskedése Piac-utca 51. Alapítási év: 1823. Telefon 70.

NEMETH LAJOS ÉS IRSAY JÓZSEF
ÉTTERMEI, CSAPO-UTCA 14. TELEFON 500.

Frissen csapolt Részvénytársaság.
Elsőrendű fajborok.
Kitűnő magyar konyha.
BERKI LAJOS zenekara hangversenyez!

Elsőrendű bevásárlási forrás: **Fűszer, Bor és Csemegé**
árukban nagyban és kicsinyben
Kontsek Géza Kossuth-u. 15

A Gazdag cirkusz Debrecenben. A jóhírű Gazdag cirkusz, amely minden esztendőben felkeresi Debrecenét hogy előadásaival kellemes estéket szerezzen a debreceni közönségnek, ma, május 17-én kezdi meg előadásait a Széchenyi-utca végén. A cirkusz műsora most is elsőrangú és a legjobb erők fognak gondoskodni a közönség szórakoztatásáról. Számos érdekes akrobata és lovasműtárvány lesz látható, valamint kitűnő bohócok mókáin lesz alkalma kacagni a közönségnek, amely bizonyára lelkes pártfogásban fogja részesíteni a Gazdag cirkuszt.

Pelhivás. Felkérem azokat a közszolgálati alkalmazottakat, kik házhely és föld iránti igényüket már eddig bejelentették, hogy 1924 május hó 25-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében a házhelyek megjelölése tárgyában tartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek. Dr. Nagy István ügyvéd.

Zenekedvelők Köre 5-ik bérelti hangversenye május 25-én vasárnap este 8 órakor a Bikában. Jegyek a Méliusznál és dr. Reitmayer máv. titkárnál Máv. üzletvezetőség. Telefon 75. szám.

„Messalina” ma a Vígyszínházban. „Mai lányok” az Apollóban.

Uszoda. A Margit-fürdő nyári szabad uszodája nyitva van. Az uszoda pénztáránál kezezeményes villamos havi bérletek is válthatók.

Dr. Szász Zander- és vizgyógyintézetben vizkurák, Zander-, iszap-, szénsav- és villanykezelések. Nőknek: d. u. 1/3-5-ig. Férfiaknak: 1/2-6-tól. Állandó orvosi felügyelet.

Tisztviselő urak figyelmébe! A jóléti szabóműhely feloszlátása dacára továbbra is készítek jutányosan divatos ruhákat, elsőrendű munkát, **Sztepanov, Darabos utca 44.**

Könyvesház

Dr. Benedek László: Az alkohol-kérdés mai állásáról. A debreceni könyvtáron új mű jelent meg, melyre az olvasóközönség figyelmét felhívjuk. „Az alkohol-kérdés mai állásáról” című kis műben dr. Benedek László, a debreceni egyetem ny. r. ismerteti az alkohol kérdést az amerikai alkoholtilalom kapcsán. Ezen kérdésnek általános egészségügyi, kriminológiai és nemzetgazdasági vonatkozásait ismerteti. Különösen részletesen az amerikai alkoholtilalom nagy hatását, ezen grandiózus emberkísérlet következményeit, amelynek egyszerre 100 millió embert vagyis az emberiség 17-ed részét s a föld területének 16-ad részét mentesítették az alkoholtól. Az alkoholnak a szervezetre való ártalmait, a betegségekre vonatkozó elősegítő hatását tárgyalja s rámutat az alkoholelőnes küzdelmek fontosságára és megvilágítja az európai mozgalmak eredményeit is. Kétségtelen, hogy kívánatos, hogy nálunk is Csonkamagyarországon a társadalomnak minél szélesebb rétege foglalkozzék ezen kérdéssel, amely az egész művelt világ közvéleményét foglalkoztatja, főképpen az amerikai alkoholtilalom kapcsán. Nemcsak szorosabb értelemben vett szakköröknek, hanem minden kulturális embernek s elsősorban minden közéleti tényezőnek szüksége van arra, hogy az alkoholkérdéssel s a legújabb kutatási tényezőkkel tisztában legyen. Annál is inkább, mert Csonkamagyarország népének életképességét megtartani az ezt károsító minden ártalmat lehetőleg kiküszöbölni a legfontosabb nemzeti érdek. A mű az összes debreceni könyvkereskedésekben kapható.

színház

Műsor:

Pénteken: Három a kis leány. Operette Új betanulással D) bérlét.
Szombaton: Három a kis leány. Operette Bérlétszünet.
Vasárnap délután: A hermelines nő. — Operette.
Vasárnap este: A három grácia. 30-ad-szor. Operette. Bérlétszünet.
Hétfőn: Három a kis leány. Operette. A) bérlét.

Színházok és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház

Népszerű klasszikus melódiák csendülnek fel ma, pénteken este „A három a kis leány” a halhatatlan Schubert Ferencz műveiből összeállított zenéjű operette felújítása alkalmából. Az igazgatóság és szereplők mindent elkövettek, hogy ez a gyönyörű mű szerzőjéhez méltó előadásban kerüljön előadásra.

Kevés darab éri el azt a sikert, melyet a „3 grácia” operettének sikerült magának itt Debrecenben kivívnia. Ugyanis — rövid időn belül — vasárnapon este éri el ez a hódító darab XXX-ik előadását, melyet a színház fényes jubileummal ünnepe meg.

Vigszínház-mozgó

Mnssalina 2 rész 11 felv. Mindkétrész egyszerre.

Apollo-mozgó

Mai lányok. Erkölcscráj 8 felv. Wallace Reidt legjobb szerepe.

ESTEDŐ

Bródy Barna lett a kerületi kapitány

(A Hajdúföld tudósítójától.) A keleti labdarugó kerület csütörtöki tanácsülésének legfontosabb tárgya az új kerületi kapitány megválasztása volt. A jelölőbizottság három jelöltet ajánlott: Bródy Barnát, Hajdu Jenőt és Zsáry Árpádot. Az első szavazásnál Bródy kapott 10, Hajdu 9, Zsáry 3 szavazatot. Minthogy nem volt meg az abszolút többség, új választás volt Bródy és Hajdu Jenő között s ekkor Bródy kapott 15, Hajdu 8 szavazatot, így az új kerületi kapitány Bródy Barna lett. Bródy Barnának jócsengésű neve van sport körökben, a keleti kerület elismert legjobb bírója, értékes sportember, régebben maga is aktív játékos volt, így működése elé bizalommal tekinthetünk.

A DMTK vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel a Vasutas-sporttelepen a II. honvéd gyalogezred válogatott csapatával játszik barátságos mérkőzést.

Az intéző bizottság új tagja. Hajdu Jenő, az intéző bizottság póttagja lemondott tisztségéről. Utódjául Gombos Ferencet, a DEAC régi, kitűnő fedezetjátékosaát választotta meg a labdarugó kerület tanácsa Neumann Árminnal szemben. Gombos értékes tagja lesz a kerületi bizottságnak.

Debreceni Uszók Egyesülete május 25-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Hungária különtermében gyűlést tart. Itt említjük meg, hogy napról-napra szaporodik az Uszók egyesület tagjainak száma. Nagy mértékben fokozza az érdeklődést az, hogy a DUE tagjai úgy a Strandon, mint a Margit-fürdő uszodában nagy kedvezményben részesülnek. A Strandon 50—75%-os, a Margit-fürdő

uszodában pedig 60%-os kedvezményt kapnak a DUE tagjai, úgy a nők, mint a férfiak.

A DMTK ma, pénteken nagy tréninget tart 3 órai kezdettel. Az I. és ifjúsági játékosok feltétlenül jelenjenek meg.

Az MTK, amely először játszik Debrecenben, a következő felállításban szerepel vasárnap a DVSC ellen! Fabian, — Senkey, Kovács, Weszter, Nyul I., Nyul II., — Weisz, Siklóssy, Varga, Winkler, Senkey II. Az MTK kombinált csapata is igen jó játékerőt képvisel. Winkler, Senkey, Siklóssy vasárnap az esztek ellen is szép sikerrel szerepelt. Igen érdekes, szép mérkőzésre van kilátás.

Debrecen—Nyíregyháza városok közötti mérkőzés. A keleti labdarugókerület tanácsa elfogadta Nyíregyháza sportköreinek ajánlatát s hozzájárult Debrecen—Nyíregyháza városok közötti mérkőzés megrendezéséhez, amely már a közeljövőben megtörténik.

Veszélyben Középnémetszág debreceni szereplése. Mint jelentette volt a *Hajdúföld*, Középnémetszág oláhországi turaja előtt Csonka-magyarország vidéki gócpontjain, így Debrecenben is vendégszerepelt volna. A vidéki szereplések azonban valószínűleg elmaradnak, mivel Középnémetszág túlzott anyagi követeléseivel áll elő.

NSC—ETC másodosztályú bajnoki mérkőzés eredménye 2—2.

Jelvényt kapnak a válogatott játékosok. A keleti labdarugókerület tanácsa csütörtökön úgy határozott, hogy a válogatott játékosoknak elismerés és hála fejében jelvényt ad. A jelvény K. K. (Keleti kerület) betűkből áll. Aki 1—10-szer volt válogatott játékos, az bronzjelvényt kap, 10—25 szereplésig ezüst, 25 szereplés után aranyjelvény jár a válogatottnak.

M. V. U. I. N. O.

Magyar korona 0.0065

Zürichi zariát

Páris 3145, London 2463, Newyork 565, Brüsszel 2660, Milánó 2505, Hollandia 211, Berlin 133, Bécs 79, Szófia 410, Prága 1672, Budapest 65, Bukarest 270, Belgrad 700.

Devizaközp. hiv. árt.

Dollár 87700—90000, angol font 382900—392900, hollandi forint 32800—33700, francia frank 4880—5030, svájci frank 15550—15950, cseh korona 2600—2670, lei 415—495, lira 3890—4000, dinár 1085—1120, nemet. marka —, osztrák korona 123,70—126,90 fillér, Napoleon arany 311000 pénz.

A takarékkorona árfolyama

100 takarékkorona egyenlő 130 papirkoronával.

Terményfőzede zariát

Irányzat tartott, a buza 2500 koronával olcsóbbodott. Forgalom csekély.
Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 3450—75, egyéb 3425—3450, 79 kilós tiszavidéki 3600—675, egyéb 3550—75, rozs 3175—225, zab 3350—450, takar. árpa 3000—200, sör-árpa 3250—450, tengeri 2700—750, korpa 2450—500.

Ferencvárosi sertésvásár

Összes felhajtás 1400. Árak: Könnyű 23500—24400, közép 24—25300, nehéz 24600—25400. A vásár élénk volt.

REGÉNY

Tavaszcvarók

Írta: IGMÁNDY GÉZA.

(Folytatás.)

Az utcanevek, cégtáblák után ez az egy maradt még a magyar világból, ennek is el kellett tűnnie.

Romlásba, pusztulásba ment minden. A „hódítók” úgy berendezkedtek, mintha örökre ott akarnának maradni. Nem tűnnek meg egy ártatlan követ sem, ami a régire emlékeztetne. Az embereket is megakarják változtatni. Ha nem bírnak velük, megbüntetik, félrelökik, vagy „visszahonosítják” Magyarországra. — A hivatalokban vezető állásokban a névtelen zug-ügyvédek, papok és tanítók páváskodnak. A magyarok visszavonultak. A söpredék került felül.

— Hát ez nem bolszevizmus? — kérdezte egy öreg magyar, amikor a város házából jöttek ki a „hivatalnokok”.

Az üzletek kirakatában nagy plakátok hirdetik a világraszóló hirt: „A román királyi csapatok nehéz és dicsőséges harcok után bevonultak Budapestre...”

Réveteg szemmel bámultak a cifra betűkre, amelyet a magyarság legnagyobb szegényét és gyalázatát ordítják a világra.

— Hát ezt is meg kellett érnem! — mormogta Sassy Loránt az öreg 48-as honvédkapitány és vastag botjával lassan kopogtatta az aszfaltot hazafelé...

Talán ez volt az egyetlen megjegyzés, ami a mai esemény felett az utcán elhangzott.

Ákos a kertben ült. Nézte a Szamos nyugtalan hullámain. Rátapadt a szeme a fűzfák lehajló ágaira, melyeket a hullámok el-el kapkodtak...

A főtér felől rikácsoló zene hallatszott. Diadalmenetben járják a várost. A „dicső” katonaság ünnepe.

Elmerengésében a kis Toti zavarta meg. A térdére kuporodott. Lovagolt. Kipirult az arca, nagyokat csettintett a nyelvvel. Katonának képzelte magát. Azt hitte, hogy Baba hátán ül. Ákos is felderült. Elhagyták a fájdalmas gondolatok, mosolygott, gyermek lett újra.

A ház előtt nagy robajjal, hangos kúrtszóval vonult el az ünnepelő menet. Toti leugrott. Kiszaladt a kapuba. Gyönyörködött a sok katonában.

Mikor elcsendesedtek, visszament a kertbe. Odabújt a bányajhoz és ráemelte tiszta buzavirág szemét.

— Ákos bácsi! — maga is katonára, miért nem megy velük? Ki

hozom a kardját... Ákos nem tudott szólni. Magához ölelte és felőszelt az égre...

— Erre igazán nem számítottam. Tudod drágám! arra felénk, ahol a nemzetiségeket csak hírből ismerik, azt hiszik, hogy széles e hazában magyar mindenki. Csak itt ábrándultam ki. Nem Valérra mondom, — ellene nincs semmi kifogásom. Kedves jó ember, akinek talán még az érzése is magyar. Legalább azt látom, hogy amikor főhadnagy lett, terhére volt a gyors előléptetés. Talán restelte is volt bajtársai előtt.

(Folyt. köv.)

Elsőrendű étkezési
Burgonya
1900 korona
nagy és kis tételekben.
Központi Élelvtár, Miklós-u. 2.
Apolló mozgóval szemben.

Hirdetmény

A Földesi Gazdasági Takarékpénztár R-T. felszámolásban cég felhívja hitelezőit, hogy a felszámoló cég elleni netaláni követeléseiket e hirdetmény megjelenésétől számított 6 hónap alatt érvényesítsék, különben azok elválnak.

Földes, 1924 május 20-án.
A Földesi Gazdasági Takarékpénztár R-T. felszámolásban.
Gy. Kovács, Szabó.

MÉRLEG ZÁMLA: Vagyon: Pénztár 1930.
évi 2,736,48, Váltók 133,357,63, Értékpapír 33,143,—, 1921 évi 20,087,—, Berendezés 1920. évi 140,—, Folyószámla 12,874,09, 1921. évi 556,49, Átm-neti tétel 1920. évi 258,—, 1918—1919. évi veszteség 4367,77, Pénzintézetnél elhelyezett tőke 1922. évi 12,132,70 K. Összesen: 1920. évi 188,136,97, 1921. évi 20,643,49, 1922. évi 12,132,70 K. **Tóher: Részvény-tőke 1920. évi 60,000,— K. Tartaléktőke 10,400,—, 1921. évi 6032,23,—, Betétek 1920. évi 94,431,74, Tőkésített kamatok 3507,68, Hátralékos betét %, adó 179,91, Visszeszámítás 17,200,—, Fel nem vett osztalék 431,—, 1921. évi 375,—, Átmeneti kamatok 1920. évi 1986,64, Felszámolási költségre fent. 1922. évi 12,132,70, Nyereség 1921. évi 14,236,26 K. Összesen 1920. évi 188,136,97, 1921. évi 20,643,49, 1922. évi 12,132,70.**

ÜZLETEREDMÉNY-SZÁMLA: Veszteség:
Kamatok 1920. évi 4178,38 K, 1921. évi 2963,13, 1922. évi 2963,13, Fizetési és üzleti költség 1920. évi 6038,96, 1921. évi 12,113,27, 1922. évi 34,879,65, Adók és illetékek 1920. évi 3177,67, 1921. évi 1238,43, 1922. évi 460,43, Felszámolási költségre fent. 1922. évi 12,132,70, Leírások 1921. évi 10,427,32, Nyereség 1921. évi 14,236,26 K. Összesen 1920. évi 13,395,01, 1921. évi 40,978,41, 1922. évi 54,549,91 K. **Nyereség: Különféle kamatok és betétek 1920. évi 1530,11, 1921. évi 13,679,41, 1922. évi 21,218,68, Felszámolásokból 1921. évi 27,299,—, 1922. évi 27,299,—, 1918. és 1919. évi veszteség 4367,77, Tartaléktőke 1922. évi 6032,23, Nyereség 1920. évi 7497,13 K. Összesen: 1920. évi 13,395,01, 1921. évi 40,978,41, 1922. évi 54,549,91 K. Felszámoló bizottság: Sapy Albert, Domokos Bálint, Szabó Géza, Gáll Zsigmond, Rácz Ferenc, Gy. Karacs Imre. Megvizsgáltuk s helyesnek találtuk: Farkas Albert, Domokos Géza, Simigla József.**

Az összes raktáron levő fűszer- és csemegeárak árait lényegesen leszállította

„HANGYA”
Főüzlet: RÓZSA-UTCA.
Fióközletek a város minden részében.
Saját érdeke mindenkinek a „HANGYA” üzleteiben vásárolni!

ALAPÍTOTT 1882-BEN. EGYEDÜLI SZAKÜZLET

KULCSÁR IMRE ÉS FIA
(A NAGYTEMPLOM MELLETT).

Csendőr gépes sarkantyú 1 pár K 25.000.—
Vámör, vasutas, diák sapkák
K 40.000.— K 40.000.— K 29.000.—
Üzleti órák reggel 7-től este 6 óráig (Délben is nyitva!)

Galopszij 1 pár K 6.000.—
Enyvesvászón K 3.800.—

A derecskei járás főszolgabírájától.

633—1924 sz.

Pályázati hirdetmény.

Csongva-Biharvármegye derecskei járásához tartozó Derecske községben megüresedett rendőrbiztosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás elnyerése meghatározott minősítéshez kötve nincsen, de kiszolgált csendőr vagy a nemzeti hadsereg kötelékéből elbocsátott oly altisztek, akik 26 életévüket betöltötték a középiskolai négy osztály elvégzését igazolják, előnyben részesülnek.

Hivatali kötelességei a község szervezési szabályrendeletében vannak körülírva. Az állást végleges alkalmazatással, a képviselőtestület választás utján tölti be.

Járadalmazás: a 131.000—1923 B. M. rend. d. pontja szerint.

Pályázati határidő f. évi június hó 16. Az ezen határidő után beérkező, vagy hiányosan szerelt kérvényeket mellőzöm.

Pályázati kérvényekhez mellékelni kell: a politikai és erkölcsi tekintetben való megbízhatóságot — a forradalmak s különösen a komjún alatti magatartást — valamint az esetleges magasabb képzettséget igazoló és születési bizonyítványt, végül a katonai alkalmaztatást igazoló okmányokat.

A választás iránt később intézkedem.

Derecske, 1924. május 19.

Dr. Mariay s. k.
főszolgabíró.

Ingyen villamos utazás a Margit-fürdő vendégei számára

A villamos kalauzoknál 10.000 koronáért gőz- vagy kádfürdő jegyek válthatók, amelyek a villamoson való oda- és vissza-utazásra is jogosítanak.

Az elismert modern, kényelmes és higiénikus Margit-fürdő teljes üzemben, az összes nagy zuhany termékkel nyitva van. A n. é. közönség igényeit kielégítendő, a régi személyzet újabb elsőrangú kiszolgáló személyzettel pótoltatott.

Ramminger hölgyfodrász

speciál hajfestő és parókakészítő
VARGA-UTCA 1. (Iparbank).

„Göricke” és „Puch”
új és használt kerékpárok!
Világhírű Delca, Neckar, Odenwaldi
kerékpár gummik
óriási választékban.

BELSŐ GUMMI 30—50.000 koronáig.

Football labdák!
Eladás nagyban is.

Roseberg és Hammer, Debrecen

Boczonádi méhészeti cikkek
kizárólagos eladása

BAKOS vasüzletében
Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 1000 kor. minden további szög 100 K. Vasár- és ünnepeken 10 szög 1500 K. minden további szög 150 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak

Lakás

Tágas
utcai butorozott szoba külön bejáratral június 1-től kiadó. Ugyanott eladó egy 1000 literes vihartály. Cim a kiadó-hivatalban. 5218

Butorozott szobát
azonnalra, esetleg teljes ellátással keresek. Ajánlatokat kiadóra „H. E.” jellegre 5204

Három szobás
lakás butorral átadó. Cim a kiadóban. 5197

Egészseges
1 szoba konyháért magas lelépést fizetek. Cim a kiadóban. 5196

Keresek
egy udvarra nyíló szobát, — esetleg szoba, konyhás lakást magános nő részére. Értekezhetni Eötvös-u. 43., vagy a Kossuth-u. sarkon levő újság-bödében. 4463

Egy szoba,
konyha butorral átadó. Cim a kiadóban. 5193

Kiadó
butorozott szoba konyha Csillag-utca 83. sz. Értekezhetni Szabó István tanítónál, Leány-utcai iskola. 5192

2 szobás lakásért
magas lelépést fizetek. Cim a kiadóban. 5195

Butorozott
szobát konyhasználattal keres intel-ligens fiatal házaspár. Feltétlenül tiszta lakásra és kellemes környezetre reflektál. Cimet „Buza” valutában fizetek beríték alatt a kiadóba kérünk 5174

Utcai
kis üzlethelyiséget keresek Piac, Dégenfeld tér, Csapó-utca elején. Ajánlatot kérem a kiadóba. 5186

Butorozott

szoba különbejáratral kiadó június 1-re Hajnal-u. 7. 5173

Ajánlat

Minden asztalos
szakmába vágó munkát vállalom, kész ablakok minden méretben kapható. — Bethlen-utca 76 sz. 4451

Valódi

panama- és szalmakalapot tisztítani elvállalom. Beliczay kápos, Piac-u. 34. hátul az udvarban. 4453

Vízvezeték

fürdőberendezést, csatornázást szak-szerűen készit és javit. — vidéki munkálatokat vállalom **Kovács Gyula**, Szent Anna-utca 2. szám. 5199

Üvegezést
és képkeretezést jutányosan készit Hampel Jenő épület-üveges és képkere-tető, Rákóczi-u. 4. 5037

Elsőrangú kárpitos
Szabó József, Varga-utca 1., Szent Anna utca sarok. Kész hencserek raktáron. 5055

Teniszrakett,
angol gyártmány, eladó Csillag-u. 82. 5167

Hencserek,
plüss szövét, bőrvázson diványok, afrik löszormatracok, szalon és bór-garnitúrák készen kaphatók Debrecenszky kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalom. 5178

Városnok
legrégibb és leg-megbízhatóbb moly-kárelleni megóvó intézete Nagy József szücsmeister, Szent Anna-u. 3. sz.

Csalán- levelet

nyersen és szárazon magas árban veszek. Teleki-utca 96 5207

Hölgyek figyelmébe!
Angol, francia, alkalmi és gyermekruhákat izlésesen és jutányos áron készit Toth István é női szabó, Kossuth-utca 19. 4469

Veszek

ágy, asztal garnitúrákat, paplant, selymeket, fehérneműket és szőnyeget legmagasabb áron Kaiser Piac u. 7. 5126

Házamat

Nagykarolyban el-cserélném debreceni házért. Cim a kiadóban. 5079

Kereslet

Munkás
pár napi munkára felvétetik: Timár-utca 11. 5216

Házhoz
varrónót keresek, Arany János u. 31 5201

Gépirónót
alkalmaz ügyvédi iroda, Bathanyi-u. 14. szám 5200

Mindenes főzőnő
tanýára kerestetik Értekezhetni Csapó-utca 26. Nusál Béla századosnál 5180

Nehéz
helyzetben levő fiatal ember, bármilyen alkalmazást vagy foglalkozást elvállalna Cim a kiadóban. 5066

4 középiskolát
végzett perfekt gép-író irodába állást keres. Cim a kiadóban. 5135

Tanuló
3—4 középszályt végzett, felvétetik fizetéssel, Könyvnyomda, Piac-utca 59. szám. 5023

Eladás

Cserépkályhák,
jó karban, olcsón eladók: Timár-u. 11. Telefon 10—92. 5205

Singer varrógép
eladó, Teleki-utca 92. 5202

Vizsgákra!
Ferencz József öltöny, teljesen hibátlan, eladó, Csapó-utca 4., emelet

Állandó butorvásár!

Hálók, ebédök és konyhaberendezések, hencserek és szalon-garnitúrák nagy választékban

Balint Sándor
műbutorasztalossal Kossuth u. 5. (Gambinus atjáról alatt)

Nagyszepesen
3 hold elsőszályu szántóföld eladó. Értekezés Arany János utca 43. 5177

Eladó
üzeti berendezés és 2 ágy éjjeli szekrénnel, Széchenyi-utca 23. 5190

Sportemberek!
Egy teljesen új, 9 es számú szeges futócipő olcsó áron eladó. Cim a kiadóban. 4225

Alkalmi vétel,
elsőrendű barok díófa hálószoba 12 millió koronáért eladó, Darabos-utca 17. Kovács. 5139

Tűzifa, mész,

cserép, téglák, mindenféle építkezési anyagok kiesinyben is **KEMÉNYNÉL,**
Deák Ferenc-u. 21. szám 5067

Kiss Béla és Fiai zenekara

esténként a

Gambrinusban hangversenyez

Balatonmelléki borok!

NEUMANN JÓZSEF

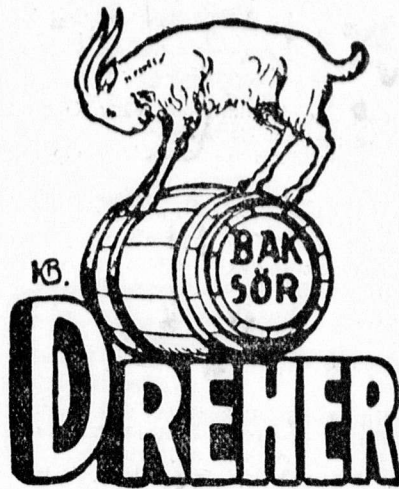
ER-KÓ

CIPŐÁRUHÁZA
PIAC-UTCA 75.

Raktáron vannak elsőrendű úri és női cipők.
Fehér és fekete vászoncipők, Sandálok.
SZOLID ÁRAK!

Ház harmad áron!

A háboru előtt csak a telek 4 1/2 vagon buzára volt becsülve, az egész ingatlan 9 vagonra. É. i. bérjövédeme mai pénzben 36 milliót tesz ki. **Ma megkapható 320 mm. buza árért.** Csak e hó végéig eladó. **Elfogalható több szoba,** nagy pince, kert, kamarák. Villany bevezetve cserépkályhák. A telek 238 négyszögöl. **Az ingatlan Timár-u. 11. szám alatt van.** Telefon: 10—92.

Kapható

Arany Bika

és
Angol Királynő
szállókban

és minden jobb helyen.

ESERNYŐ átalakítás!

Régi használt nap- és esernyőjét a legdivatosabb TIP-TIP Tutankhámon, japán, diaboló formára teljesen átalakítja

ELSŐ DEBRECENI ESERNYŐÜZEM

Sas-utca 3.

Javítások és átalakítások
!! legolcsóbban !!

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt úri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése **Vár-utca 2. sz.** (Zenedével szemben).